

**MESLEK KOMİTELERİ SEKTÖR
ANALİZ RAPORU**

Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası, ilimizin, ticaret ve sanayisinin rekabet gücünü geliştirme sürecinde; hizmet, ticaret, üretim ve imalat sanayi sektörlerinin yol haritalarının belirlenmesine katkıda bulunmak amacıyla, çalışmalarına ara vermeden devam ediyor.

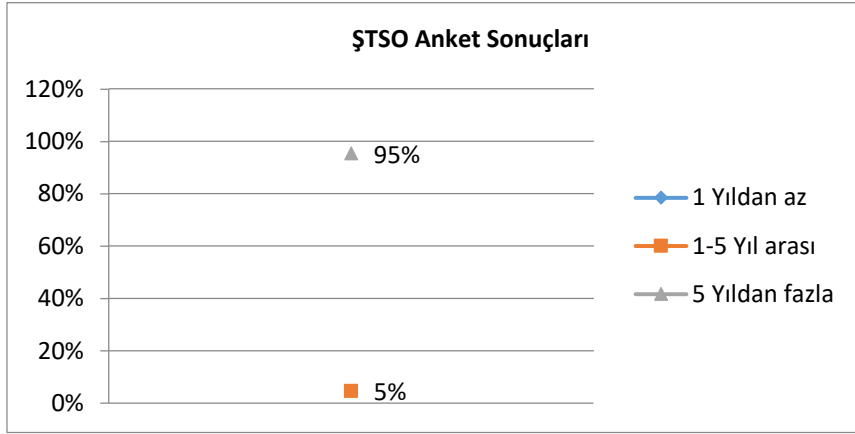
Bu çerçevede, her ay düzenli olarak gerçekleştirilen meslek komiteleri toplantıları ile 19 Kasım Salı günü Odamız bünyesinde bulunan 29 Meslek Komitesi'nin Başkan ve Komite Üyeleri, Yönetim Kurulu ve Meclis Üyelerimizin katılımıyla gerçekleştirdiğimiz Müşterek Meslek Komiteleri Toplantısı'nda yapılan anket çalışmasında ortaya çıkan sektörel problemleri raporlaştırdık. Bu raporun hazırlanmasında, başta akademik danışmanımız Prof.Dr. Esra Sivrekli ile emeği geçen herkese teşekkür ediyoruz.

ŞUTSO Meslek Komiteleri ve sektör temsilcilerinin katılımlarıyla ortak akıl ile yürüttüğümüz çalışmalarda, sektörlerin güçlü ve zayıf yönleri ortaya çıktı. Sektörler itibarıyla mevcut durum, sorunlar ve beklentilere ilişkin sonuçlar belirlendi. Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası, bünyesindeki tüm sektör temsilcileriyle birlikte, mevcut sorun ve problemlerin bertarafı için her türlü işbirliğine hazırdır.

İbrahim Halil PELTEK
YÖNETİM KURULU BAŞKANI

1-Kaç yıldır içerisinde bulunduğunuz sektörde faaliyet göstermektesiniz?

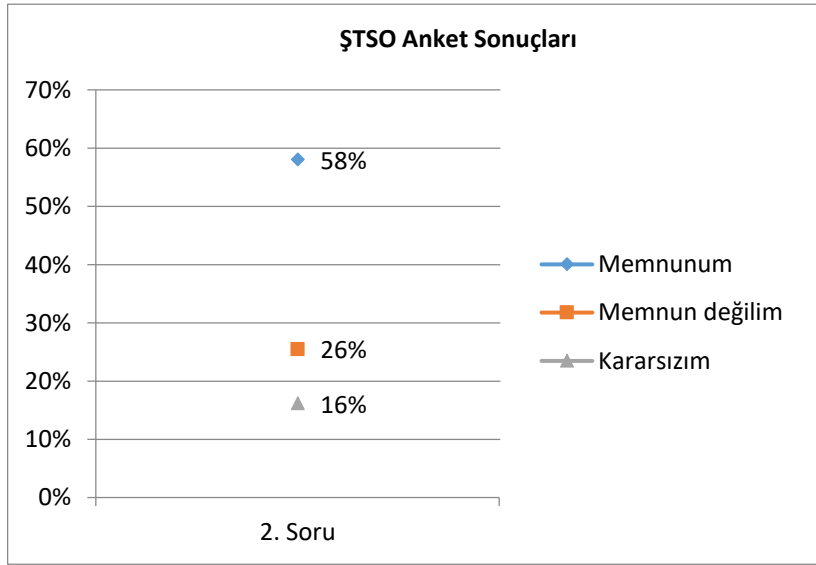
() 1 Yıldan az () 1-5 Yıl arası () 5 Yıldan fazla

Müşterek Meslek Komiteleri Çalıştay'ına katılan katılımcıların hemen hemen tamamı 5 yıldan fazla faaliyette bulunan firmalardan oluşmaktadır. Bu durum, Şanlıurfa'da faaliyet gösteren firmaların önemli bir kısmının orta ölçekli olduğunu göstermesi bakımından önemlidir.

2- İçerisinde bulunduğunuz sektörde faaliyet göstermekten memnun musunuz?

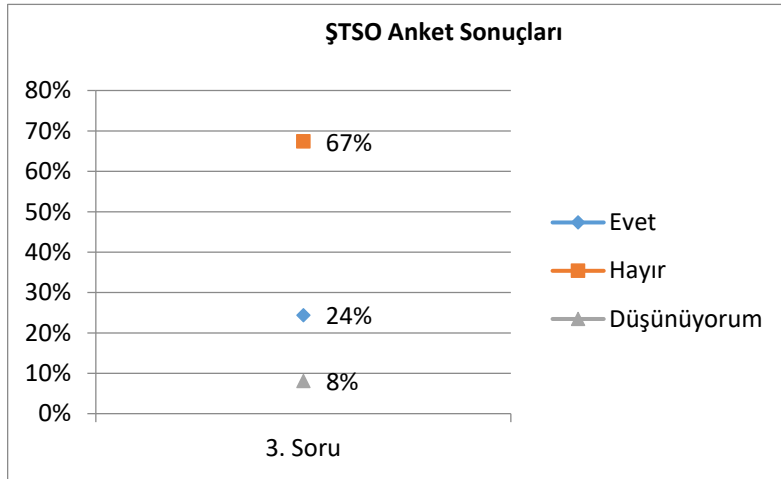
() Memnunum () Memnun değilim () Kararsızım

Şanlıurfa'da faaliyet gösteren ve Müşterek Meslek Komiteleri Çalıştay'ına katılan katılımcıların %58'inin faaliyette bulunduğu sektörden olan memnuniyetini ortaya koyması; sektörel başarının sağlanması, kalite ve markalaşma açılarından önemlidir. Bununla birlikte, faaliyette bulunduğu sektöre ilişkin memnuniyetsizlik içerisinde olduğunu ifade eden firma oranının %26 olması üzerinde durulması gereken bir oran olup, memnuniyetsizliğin nedenleri araştırılarak çözüm yollarına gidilmesi önemli bir gereklilik olarak belirginleşmektedir.

3- Devletin sağlamış olduğu mali teşviklerden yararlanıyor musunuz/yararlandınız mı?

() Evet () Hayır () Düşünüyorum

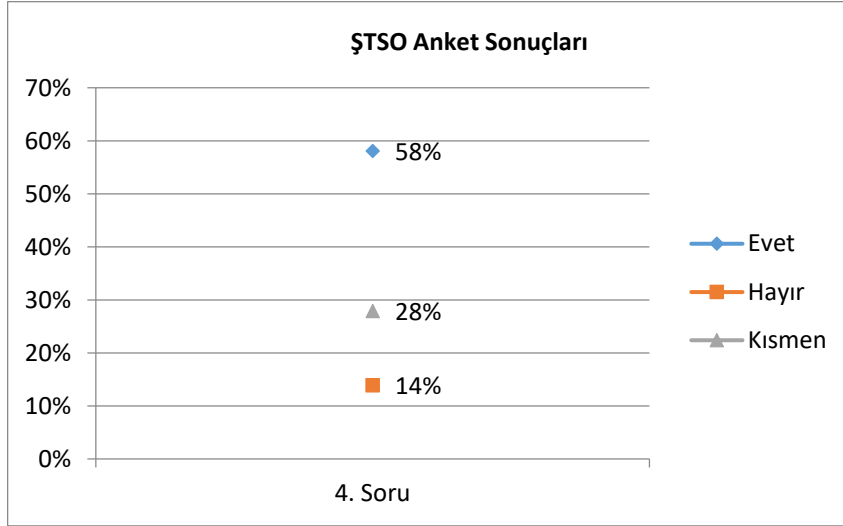

Devlet teşviklerinden yararlanan firma oranının Çalıştay katılımcılarının yaklaşık olarak dörtte birini oluşturması teşviklerden yararlanma önceliği bakımından Türkiye’de ilk sıra olan altıncı bölgede yer alan Şanlıurfa için yeterli bir oran değildir. Bunun için, Devlet tarafından sağlanan desteklere/teşviklere yönelik gerekli bilgilendirmelerin periyodik olarak sağlanarak, firmalara bilgi akışının sağlanması önemli bir gereklilik olarak ortaya çıkmaktadır.

4- Faaliyette bulunduğunuz sektöre ilişkin pazar/pazarlama sorunu olduğunu düşünüyor musunuz?

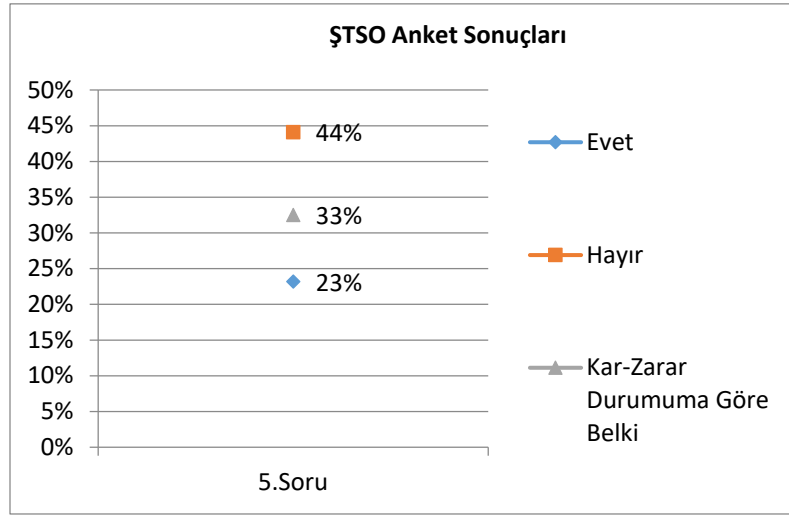
() Evet () Hayır () Kısmen

Çalıştay katılımcılarının %58'inin faaliyette buldukları sektöre ilişkin pazarlama sorunlarının olduğunu ifade etmesi İl'in önemli bir sorunu olarak üzerinde durulması gereken bir sonuçtur. Nitekim, pazarlama üretim aşamasının devamında ortaya çıkması gereken ve üretim zincirinin devamı için önemli bir gereklilik olarak belirginleşen bir aşamadır. Bu sorunun giderilememesi, üretim hacminin düşmesine yol açacağından; yeni pazarlama tekniklerine ilişkin gerekli bilgilendirmelerin yapılması Çalıştay sonucunda ortaya çıkan en belirgin bulgulardan birisi olarak değerlendirilebilir.

5- Faaliyette bulunduğunuz sektörü değiştirmeyi düşünüyor musunuz?

() Evet () Hayır () Kar-Zarar Durumuma Göre Belki

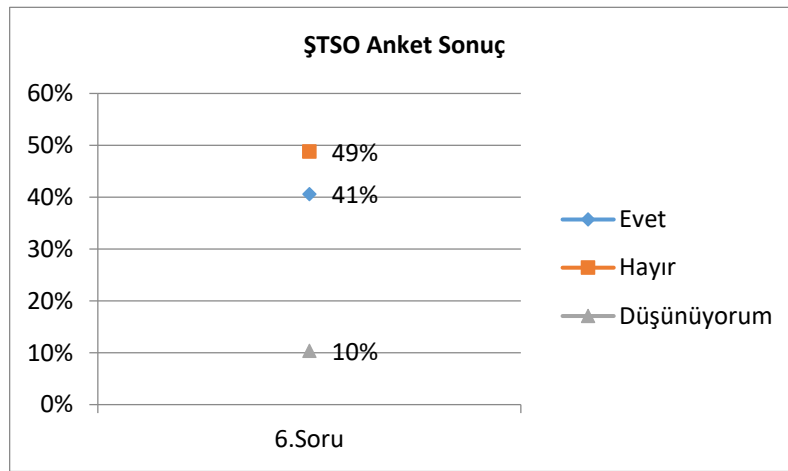

Çalıştay katılımcılarının %44'ünün faaliyette buldukları sektörü değiştirme fikrine sahip olmadıklarını beyan etmesi firmaların zamanla üretim hacimlerini ve kapasitelerini artırarak büyük ölçekli kapasiteye sahip olmalarını ve markalaşmalarını sağlayacağından önemli bir sonuçtur. Diğer yandan, faaliyette buldukları sektörü değiştirmeyi düşündüklerini ifade eden dörtte bir oranındaki Çalıştay katılımcısının, hangi sektörler için bunu düşündüklerini ve nedenlerini belirleyecek şekilde çalışmaların yapılması önemlidir.

6- Faaliyette bulunduğunuz sektörde Ar-Ge çalışmanız/çalışmalarınız var mı?

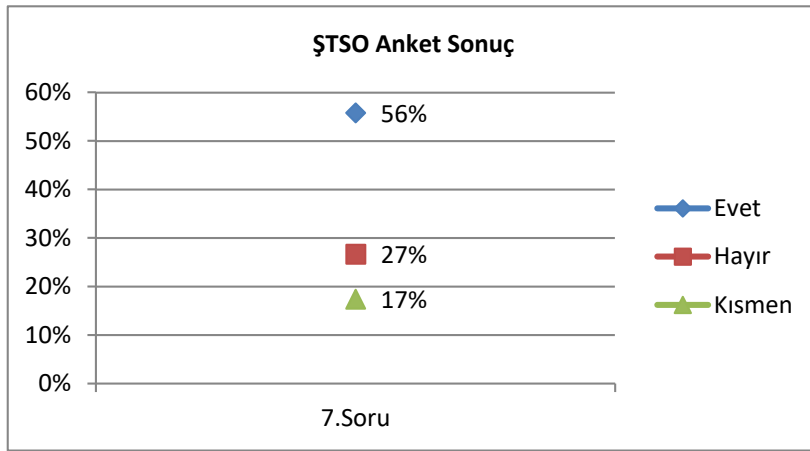
() Evet () Hayır () Düşünüyorum

Faaliyette buldukları sektörde AR-GE çalışması olmadığını ifade eden katılımcı oranının katılımcıların yaklaşık yarısını oluşturması üzerinde önemle durulması gereken bir sonuçtur. Nitekim, AR-GE çalışmaları günümüz şartlarında firmaların ayakta kalmalarını ve ileriye gitmelerini sağlayan en önemli unsurlardan birisi olarak belirginleşmektedir. Bu konuda firmalara yönelik gerekli bilgilendirmelerin sağlanarak, laboratuvar desteklerinin sağlanması çalışmalarının yapılması önemlidir.

7- Faaliyette bulunduğunuz sektörde nitelikli personel/istihdam sorununuz var mı?

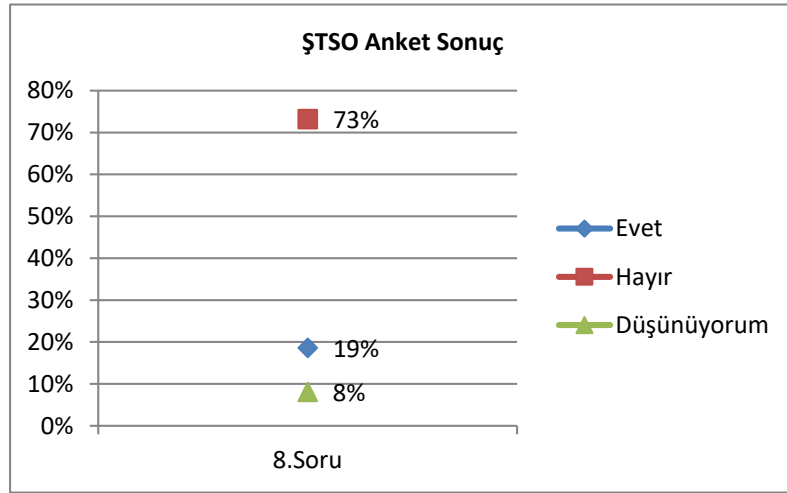
() Evet () Hayır () Kısmen

Çalışmaya katılan sektör temsilcilerinin kısmen cevabı ile birlikte yaklaşık dörtte üçünün nitelikli personel sorunu olduğunu beyan etmesi, pazarlama sorunundan sonra üzerinde önemle durulması gereken bir diğer sorundur. Nitelikli personel sorunu, üretim kapasitesini ve iş verimliliğini çok yakından etkileyebilecek bir faktör olduğundan, nedenleri ortaya konularak çözüm yolları geliştirilmelidir. Hiç kuşkusuz mevcut sorun, bölgesel politikalar ile birlikte kamu politikalarının da devreye girmesini gerektiren bir durumdur.

8- Faaliyette bulunduğunuz sektörde dış ticaret yapıyor musunuz?

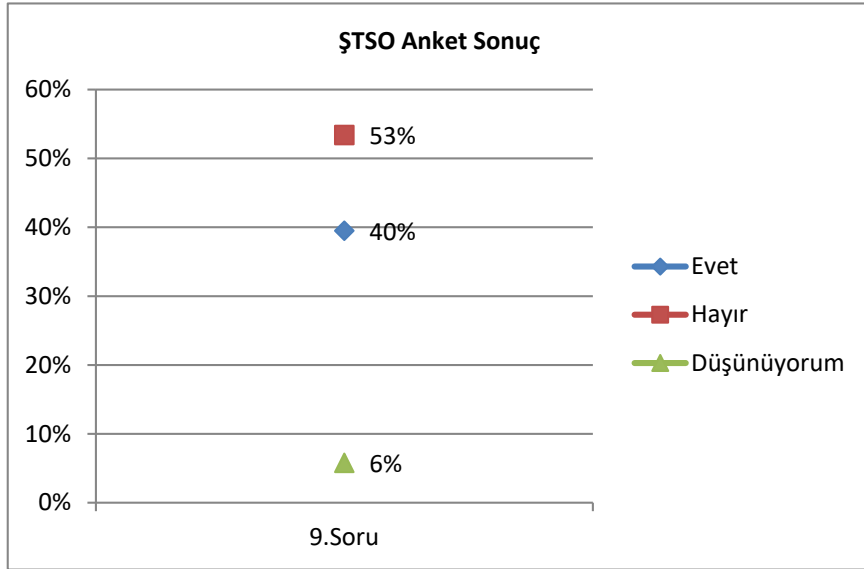
() Evet () Hayır () Düşünüyorum

Şanlıurfa İlinde dış ticaret oranlarının düşük olmasının en belirgin nedeni; firmaların üretim ölçeğindeki yetersizlikler ve ürün yelpazesidir. Dış ticarete konu olan ürünler genellikle katma değeri yüksek ileri teknoloji odaklı ürünler olduğundan; bölgede yapılan üretimlerin sanayilerinin oluşturularak gerçekleştirilmesi önemlidir.

9- Faaliyette bulunduğunuz sektörde yaptığınız iş ve işlemlerde ürün takip sistemini kullanıyor musunuz?
() Evet () Hayır () Düşünüyorum

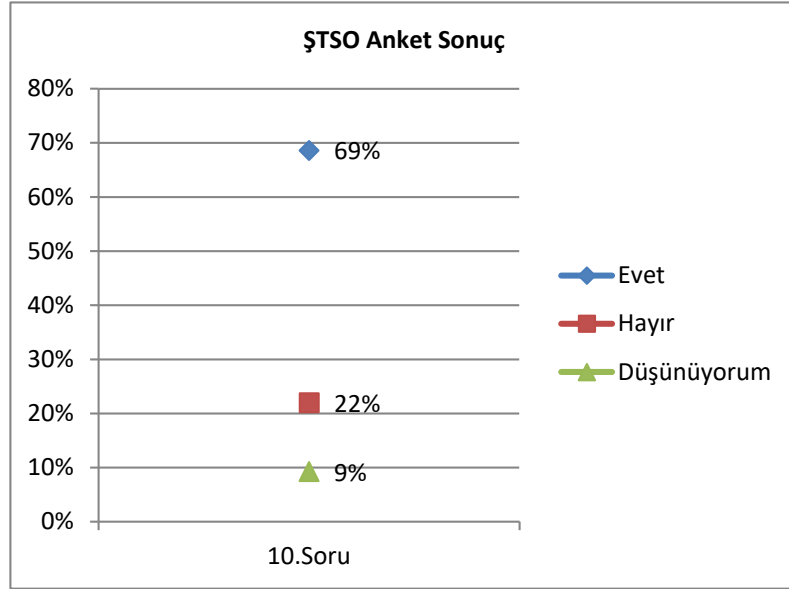

Çalışmaya katılım sağlayan firmaların yaklaşık yarısının ürün takip sistemini kullanmadığını beyan etmesi, bu konuda firmaların yönlendirilmesini ve desteklenmesini gerektiren bir diğer sonuç olarak belirginleşmektedir. Bu sistemler; ürün üretim verimliliğini sağlayarak işletme faaliyetlerinin kayıtlı hale gelmesi ve böylece izlenebilmesi bakımından önemlidir.

10-Faaliyette bulunduğunuz sektörde yaptığınız iş ve işlemlerine ilişkin otomasyon programları (kalite/muhasebe/personel vb.) kullanıyor musunuz?

() Evet () Hayır () Düşünüyorum

Çalıştaya katılan firmaların faaliyette buldukları sektörde yaptıkları iş ve işlemlere ilişkin otomasyon programlarını (kalite/muhasebe/personel vb.) kullanma oranlarının firmaların yaklaşık üçte ikisini oluşturması oldukça olumlu bir gelişmedir. Nitekim, otomasyon sistemleri, iş ve işlemlerin yürütülmesi, değerlendirilmesi ve izlenerek gerekli iyileşmelerin sağlanabilmesi bakımından önemli sistemlerdir. Bu konuda gerekli eğitim desteklerinin verilmesi; oto-

masyon sistemlerinden yararlanmadıklarını ifade eden geriye kalan üçte bir oranında firma için önemli bir gereklilik olarak belirginleşmektedir.

SEKTÖRLER İTİBARIYLA MEVCUT DURUM, SORUNLAR VE BEKLENTİLER

İçerisinde Bulduğunuz Sektöre İlişkin En Belirgin Sorunuz Nedir?

Seracılık ve Süs Bitkileri Yetiştiriciliği; İlgili sektörde devlet desteklerinden yararlanılamaması sektörün en belirgin sorunu olarak ifade edilmiştir. Bu durum, ilgili sektör yararlanıcılarının çeşitli teşvik kuruluşları ile bir araya getirilmesi ve ilgili olanakların tanıtımı için önemli bir bulgudur. Gübre fiyatları, ilaç fiyatları, işçi ücretleri vb. maliyetler önceki dönemlere göre artış gösterirken, üretilen ürün fiyatları geçmiş yıllara göre daha düşük kalmaktadır. Bu tablo, her geçen gün şartların daha da ağırlaşmasına yol açarak sektörü zor durumda bırakmaktadır.

Kargo ve Kuryeleme Hizmetleri; Şehir içinde taşıyla teslimat yapılırken, sürekli cezai işlemlere tabi tutulmaları ilgili sektör temsilcilerinin en önemli sorunlarından biri olarak ifade edilmiştir. Bu durumun önüne geçmek amacıyla, teslimatların insan gücüyle yapılmaya çalışılmasının ciddi yaralanmalar/insani zararlara yol açtığı belirtilmiştir. Bu duruma çözüm olarak; yine sektör temsilcileri tarafından sadece dağıtım amaçlı kargo firmalarına özel bir uygulama yapılarak sınırlı süreli izinler verilebileceği önerisinde bulunulmuştur. Böylece, insan gücü ile taşımaların ortaya çıkarabileceği yaralanmaların ve iş zararla-

rının da önüne geçilebileceği ifade edilmiştir. Bu sektör çalışanlarının en büyük bir diğer önemli sorunu ise ruhsatsız nakliyeciler olarak belirtilmiştir.

Trafo Üretimi ve Elektrik Malzemeleri Üreticileri; Trafo üretimi konusunda mevcut üreticilerin ilimizde ülkenin önde gelen şehirleri arasında yer aldığı sektör temsilcileri tarafından ifade edilmiştir. Bununla birlikte, ilgili kamu kurumlarının gerekli denetimleri yeterince yapmaması önemli bir yetersizlik olarak görülmektedir. Bu durum beraberinde çok sayıda fason ve kalitesiz üretim yapan firmayı ortaya çıkarabildiğinden mutlaka üzerinde durulması gereken bir sorundur. Sektörün karşı karşıya kaldığı bir diğer sorun ise kalifiye eleman sıkıntısı olarak ifade edilmiştir. Bununla birlikte, finansal kaynaklara erişim sorunu da sektörün sıkıntıları arasında yer almıştır.

Çır Çır İşletmesi ve Balya Pamuğu Tedarikçisi; İlgili sektörde nitelikli personel açığı olduğuna vurgu yapılarak, çalışan ve işveren arasında sektöre yönelik yeni iş sözleşmelerinin yapılması ve bunlara ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumu ödemelerinin devlet tarafından gerçekleştirilmesi gerekliliği üzerinde durulmuştur.

Hazır Giyim Üretimi; Kayıt dışı internet alışverişlerinin ilgili sektörde üretilen ürünlerin fiyatlarını olumsuz yönde etkileyerek sektöre zarar vermesi, sektörün en önemli sorunu olarak ele alınmıştır.

Gıda Sektörü Toptan ve Perakendecilik; Bu sektörün kendisine ait bir sanayi sitesinin bulunmaması ve bu nedenle karma meslek gruplarının yer aldığı alanlarda faaliyet göstermek zorunda olmaları karşı karşıya kaldıkları en önemli sorunları olarak ifade edilmiştir. Ayrıca, mevcut iş yerlerinin ölçek itibarıyla küçük olmasından dolayı depolama ve pazarlama sıkıntısının yaşanması ifade edilen bir diğer sorun arasında yer almıştır. Ulusal zincir marketlerle rekabet edile-

memesi ve bu marketlerin yaygın alanlarda faaliyet göstermesi, sektör temsilcileri tarafından ilgili sektörü olumsuz etkileyen önemli bir diğer sorunu oluşturduğu ifade edilmiştir. Deneyimli pazarlama personellerinin bulunamaması da yaşanan sıkıntılar arasında yer almıştır.

Zirai İlaçlar Toptancılığı; Piyasada sahte ilaçların çok fazla olması ve sektörde ehliyetsiz kişilerin faaliyette bulunması sektörün dile getirdiği en önemli sorunlar arasında ifade edilmiştir. Diğer yandan Bölgede faaliyette bulunan Dicle Elektrik A.Ş. firmasının bölgenin tarımsal üretimine çok büyük zararlar verdiği ifade edilerek, özellikle pamuğa sağlanan desteklerin daha fazla artırılması gerekliliği üzerinde durulmuştur. Pamuk Bölgenin en önemli katma değer yaratan ürünü olduğundan, üreticiler tarafından söz konusu önerinin dile getirilmiş olması üzerinde durulması gereken bir konudur.

Akaryakıt ve Petrol Ürünleri; Bu sektöre ilişkin üzerinde durulan en önemli sorun; sektöre yönelik sık aralıklarla değişim gösteren mevzuat düzenlemeleri ve bu düzenlemelerin beraberinde getirdiği yeni uygulamalar olmuştur. Ayrıca, otomasyon sistemlerinden dolayı bayilerden alınan otomasyon ücretlerinin yüksekliği, kredi kartı ve pos cihazlarının oranlarının yüksek olması ve akaryakıt fiyatlarına sık aralıklarla yapılan zamlı tarifelerden dolayı akaryakıt satışlarının düşmesi ifade edilen diğer sorunlar arasında yer almıştır.

Basın Yayın Medya ve İletişim; Reklam ve sponsor kültürünün İl'de yeterince gelişmemiş olması, Devlete ödenen Türksat/internet bağlantı ücretlerinin yüksek olması ve dijital medya ve sosyal medyanın radyo televizyon ve görsel basın araçları ile aynı sorumlulukları ve yükümlülükleri taşıması nedeniyle ortaya çıkan haksız rekabet ilgili

sektör temsilcileri tarafından ifade edilen temel sorunları oluşturmaktadır. Devletin özellikle iletişim araçlarının satışında taksitlendirme sayısını sınırlı tutması ve Türk Telekom firmasındaki yetersizlikler sektörün ifade ettiği diğer sorunlar arasında sayılmıştır. Ayrıca, nitelikli personel yetersizliği, pazar payının çok sınırlı olması ve kurumsallaşmanın ve markalaşmanın tam olarak sağlanamaması da üzerinde durulan sorunlar arasında yer almıştır.

Sigortacılık; Bölgede sigortacılık kültürünün yaygın olmaması ve Bölgede bu alanda faaliyette bulunan çok sayıda kayıtdışı personelin bulunması bu sektörün en önemli sorunu olarak ifade edilmiştir. Sigortacılık alanında kayıtdışı faaliyette bulunan çalışanların önlenmesi ve sektördeki nitelikli personel sorununun giderilmesi sektör temsilcileri tarafından üzerinde önemle durulan başlıklar arasında yer almıştır.

Tarım ve Hayvancılık; Son dönemlerde tarım ve hayvancılık piyasasında ortaya çıkan kırılganlık ve istikrarsızlıklar nedeniyle fiyat politikalarının düşük olması ve kredi ve faiz oranlarının yükselmesi çiftçilik ve hayvancılıkla uğraşan üreticilerin kar oranlarının düşmesine yol açmıştır. Bu durum çiftçilerin ve hayvancılıkla uğraşanların üretimlerini olumsuz etkilemiş ve üretim hacmini düşürmüştür. Diğer yandan, sektörde faaliyette bulunan firmaların TEDAŞ firmasına olan borçlarının çok yüksek olması da sektörü en fazla olumsuz etkileyen sorunlar arasında sayılmıştır. Ayrıca, tarlalarda kullanılan ilaçların sahte olma riskinin bulunması ve bunların denetlenmesindeki yetersizlikler, iklim değişikliği nedeniyle verimde ortaya çıkan düşüşler ve

hibe ve desteklerin yetersiz olması ve zamanında verilememesi sektör temsilcileri tarafından ifade edilen sorunlar olarak belirginleşmiştir.

İçerisinde Bulduğunuz Sektöre İlişkin İl ve Bölge Ekonomisi Açısından En Belirgin Katkınız/Katma Değeriniz Nedir?

Seracılık ve Süs Bitkileri Yetiştiriciliği; İlgili sektör temsilcileri tarafından, sektörün bölge ekonomisine en önemli katkısı istihdam üzerindeki katkı olarak belirtilmiştir. Sektörde çalışan çok sayıdaki kişi aynı zamanda; aile fertleri nedeniyle birkaç katı oranında geçim şartlarının iyileştirilmesi olarak etki yarattığından çok sayıda ailenin geçim unsurunu oluşturmaktadır. Ayrıca, sektörde istihdam edilen gübre, ilaçlama, montaj konularında faaliyette bulunan nitelikli personel yine sektör tarafından yetiştirildiğinden; nitelikli personel yetiştirilmesine de katkı sağlanmaktadır.

Kargo ve Kuryeleme Hizmetleri; İlgili sektörün Bölge ekonomisine en önemli katkısı maliyeti düşük taşıma ücretleri ve geniş taşıma ağı ile bölge esnafına verilen kaliteli hizmet olarak ifade edilmiştir.

Trafo Üretimi ve Elektrik Malzemeleri Üreticileri; İlgili sektörün Bölge ekonomisine en önemli katkısı trafo üretimi konusunda Türkiye’de önemli bir yere sahip olması olarak ifade edilmiştir.

Çır Çır İşletmesi ve Balya Pamuğu Tedarikçisi; Çır Çır üreticileri özellikle son dönemlerde Bölge ekonomisine katkı sağlamadıklarını ifade ederek, zor bir dönemden geçtiklerini belirtmişlerdir. Bu süreçte, katma değer yaratmanın en önemli unsuru; Devletin, işverenin ve çalışanın ortak anlayış ve birliktelikle çalışma anlayışına sahip olması olarak ifade edilmiştir.

Hazır Giyim Üretimi; İlgili sektör temsilcileri; alanda çok sayıda işçi çalıştırılması ile istihdama önemli ölçüde katkı sağladıklarını ifade

etmişlerdir. Ayrıca, İl’de dünyaca ünlü firmaların üretimini yapıyor olması önemli bir katma değer unsuru olarak nitelendirilmiştir.

Gıda Sektörü Toptan ve Perakendecilik; İlgili sektör faaliyetleri ile ortaya çıkan en önemli katma değer İlin mevcut gıda hizmetlerinin karşılanması olarak ifade edilmiştir. Şanlıurfa nüfus bakımından Türkiye’nin dokuzuncu büyük kenti olduğundan, gıda ihtiyacının Bölgenin mevcut potansiyeli ile karşılanması önemli bir durumdur.

Zirai İlaçlar Toptancılığı; İlgili sektör temsilcileri tarafından ifade edilen en önemli katma değer ve katkı, Bölgenin tarımın başkenti olması için sektör çalışanlarınca gösterilen çaba olarak ifade edilmiştir.

Akaryakıt ve Petrol Ürünleri; Bölgeye en büyük katkı gelir yönüyle ele alınmış ve sektör temsilcileri tarafından sektörün faaliyet alanı ile ilgili olan ve harcama üzerinden tahsil edilen vergi oranlarının yüksekliğinden dolayı devlet gelirlerine ve dolayısıyla Hazine’ye yapılan vergi ödemeleri katkısı üzerinde durulmuştur.

Basım Yayım Medya ve İletişim; Basım yayım medya ve iletişim sektörünün en öncelikli katkısı istihdam konusunda teknoloji odaklı yaklaşımlardan yararlanılması ve niteliksiz çalışanların yetiştirilerek piyasada istihdama dahil edilmelerini sağlamak olarak ifade edilmiştir.

Sigortacılık; İlgili sektör temsilcileri tarafından, Bölgedeki sigortalı risklerin teminat altına alınması ve böylece sigortalının mal ve can güvenliğinin güvence altına alınmasının sağlanması en önemli katma değer/katkı olarak ifade edilmiştir. Bu katkı aynı zamanda bölge ekonomisi üzerinde de dolaylı yönden olumlu etkiler ortaya çıkarmaktadır.

Tarım ve Hayvancılık; Son dönemlerde tarım ve hayvancılık piyasasında ortaya çıkan kırılganlık ve istikrarsızlıklar nedeniyle fiyat

politikalarının düşük olması ve kredi ve faiz oranlarının yükselmesi çiftçilik ve hayvancılıkla uğraşan üreticilerin kar oranlarının düşmesine yol açmıştır. Bu durum çiftçilerin ve hayvancılıkla uğraşanların üretimlerini olumsuz etkilemiş ve üretim hacmini düşürmüştür. Bu nedenlerle birlikte, tarım ve hayvancılık sektör temsilcileri özellikle son dönemlerdeki ekonomik krizlerden dolayı bölge ekonomisine herhangi bir katkı sağlayamadıklarını ifade etmişlerdir.

İçerisinde Bulduğunuz Sektöre İlişkin Sektörün Gelişmesine İlişkin Beklentiniz Önerileriniz Nelerdir?

Seracılık ve Süs Bitkileri Yetiştiriciliği; Sektörün en öncelikli beklentisi öncelikle KDV olmak üzere sektöre yönelik vergilerde indirimle gidilmesi gerekliliği olarak ifade edilmiştir. Sektör çok sayıda istihdam imkanı yarattığından bu beklentinin önemi biraz daha fazla belirginleşmektedir. Kamu kesimi karar birimi olarak Devletin işsizlikle mücadelede özellikle seralara büyük ölçüde destek vermesi önemli bir diğer gerekliliktir.

Kargo ve Kuryeleme Hizmetleri; Kargo ve kuryeleme hizmet alanı açısından; sektöre yönelik özel sağlık sigortalarının yapılması talebi önemli bir talep olup, bu durum sektör çalışanlarını güvence altına alabilecektir. Sektör çalışanlarının yaralanmalara ve kaza risklerine daha açık bir iş ortamında çalışmalarını bu durumun önemini artırmaktadır.

Trafo Üretimi ve Elektrik Malzemeleri Üreticileri; Trafo üretimi ve elektrik malzemeleri üreticileri bakımından; Urfa'da trafo üretimini destekleyecek ve katkı sağlayacak elektrik ve elektronik laboratuvarının kurulması gerekliliği sektör temsilcilerinin beklentisi/önerisi ola-

rak ifade edilmiştir. İl’de kamu kurumlarının ve odaların ekonomiye yönelik sürekli çalışma yapma ve eş güdüm içerisinde çalışma kültürüne sahip olunması gerekliliği de sektör temsilcilerinin önerileri arasında yer almıştır.

Çır Çır İşletmesi ve Balya Pamuğu Tedarikçisi; Çır çır işletmesi ve balya pamuğu tedarikçileri ithalata bağımlılığı ortadan kaldırarak, yerli üretim yapılması gerekliliği üzerinde durmuştur. Bunun için kamu kesimi karar birimi olan devletin tarım politikalarını gözden geçirmesi önerisi ilgili sektör temsilcileri tarafından öne sürülmüştür.

Hazır Giyim Üretimi; Hazır giyim üretimi konusunda İl’deki avantajların büyük firmalara anlatılarak bu firmaların bölgeye gelmesinin sağlanabileceği önerisi üzerinde durulmuştur. Sektörün gelişmesi için eğitimli satış danışmanları eğitimlerinin düzenlenerek, sektöre katkı sağlanabileceği önerisi de ilgili sektör temsilcileri tarafından geliştirilmiştir.

Gıda Sektörü Toptan ve Perakendecilik; Gıda sektörü toptan ve perakendecilik konusunda, gıda sektörünün siteleşmesinin İl’e sağlayacağı katkılar üzerinde durulmuştur. Ayrıca, KOBİ ve KOSGEB desteklerinin yerel marketleri daha fazla kapsamaları ve çalışanların kıdem tazminatları önemli bir maliyet oluşturduğundan bireysel emeklilik statüsünde sigortalarının yatırılmasına imkan sağlanması diğer öneriler arasında yer almıştır.

Zirai İlaçlar Toptancılığı; Zirai ilaç sektörünün sıkı denetimlere tabi tutulması ve Şanlıurfa’da tarımın ziraat mühendislerinin kontrolünde yapılması gerekliliği vurgulanmıştır.

Akaryakıt ve Petrol Ürünleri; Akaryakıt ve petrol ürünleri dağıtıcı firmalarının bayileri desteklemesi, pos cihazları ve kredi kartı oranlarının düşürülmesi, otomasyon ücretlerinin dağıtıcı firmalar tarafından karşılanması, kayıt dışı akaryakıt satışlarının önlenmesi, akaryakıt üzerinden tahsil edilen KDV ve ÖTV oranlarının düşürülmesi ve EPDK tarafından daha önceden kesilen eski cezaların silinmesi ilgili sektör temsilcileri tarafından yapılan öneriler arasında yer almıştır.

Basım Yayım Medya ve İletişim; Basım yayım medya ve iletişim sektör temsilcileri; kalifiye eleman yetiştirilmesi konusunda İşkur'un ilgili sektöre destek olması gerekliliğini vurgulayarak, sektöre yönelik yoğun bürokrasi sürecinin azaltılarak, sektöre yönelik vergilerin azaltılması önerilerinde bulunmuşlardır.

Sigortacılık; İlgili sektör temsilcileri tarafından, sigorta bilincinin yaygınlaşması için STK'ların ve eğitim kurumlarının katkı sunmalarının beklenildiği ifade edilerek, tanıtım için bütçe ayrılması talebinde bulunulmuştur. Ayrıca, kayıt dışı çalışanların tespiti ve engellenmesi için denetimlerin artırılmasının hem Ticaret ve Sanayi Odası'nın, hem de Hazine'nin gelirlerinin artışında katkı sağlayacağı ifade edilmiştir.

Tarım ve Hayvancılık; Tarım ve hayvancılık sektörünün gelişmesi için profesyonel üretim tekniklerine geçilmesi ve her çiftçinin sorunlarını dinleyen ve ona yol gösteren bir ziraat mühendisi, her hayvancılıkla uğraşan kişinin de bir veteriner hekimle çalışması için gerekli desteklerin sağlanması gerekliliği üzerinde durulmuştur.

